

ชื่อเรื่อง รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ผู้วิจัย นางนพพรดี นามพุทธา **ปริญญา** ค.ค. (การบริหารจัดการการศึกษา)

กรรมการที่ปรึกษา ดร.สุรัตน์ ดวงชาทม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
ดร.จำเนียร พลหาญ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม 2555

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 2) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) เพื่อประเมินรูปแบบ โดยการทดลองใช้รูปแบบพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยวิธีการศึกษาเอกสาร และการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีนวัตกรรมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่ประสบความสำเร็จ โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี โรงเรียนปทุมวิไล จังหวัดปทุมธานี และสัมภาษณ์ กลุ่มเป้าหมาย 14 คน เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษากำหนดเป็น 3 ขั้นตอน ขั้นตอนที่ 1 ประชุมเชิงปฏิบัติการ(Workshop) ทีมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย 19 คน เพื่อยกร่างรูปแบบการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มสนทนาประเด็นเฉพาะ (Focus Group) ผู้บริหาร โรงเรียน รองผู้บริหาร โรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ตัวแทนคณะกรรมการสถานศึกษา และทีมพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กลุ่มเป้าหมาย 63 คน เพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะร่างรูปแบบสรุปผลจากการสัมมนานำมาปรับปรุงรูปแบบ และ ขั้นตอนที่ 3 สัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) ด้านกำหนดนโยบาย ด้านนักวิชาการ และด้านปฏิบัติการ เพื่อยืนยันรูปแบบ 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีวิเคราะห์เนื้อหา ระยะที่ 3 เพื่อประเมินรูปแบบ

โดยการทดลองใช้รูปแบบพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยทดลองใช้ ณ โรงเรียนนาคนุประชาสรรค์
อำเภอนาคนุ จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
จากการศึกษาเอกสารและการศึกษาดูงาน โรงเรียนที่มีนวัตกรรมการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในที่ประสบความสำเร็จ องค์ประกอบ 8 ด้าน คือ 1) การกำหนดมาตรฐานการศึกษา
ของสถานศึกษา 2) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตาม
มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 3) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ 4) การดำเนินงาน
ตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 5) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6) การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา 7) การจัดทำรายงาน
ประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน และ 8) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่าง
ต่อเนื่องจำนวน 118 ตัวบ่งชี้

2. รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การเตรียมการ
เป็นการนำเอาทรัพยากรทางการบริหาร คือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ การจัดการ
และข้อมูลสารสนเทศ 2) การดำเนินการ เป็นการนำวงจร PDCA ไปดำเนินการพัฒนา
คุณภาพภายในสถานศึกษาตามขั้นตอนที่กำหนด ได้แก่ การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตาม
แผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง (Act) 3) การสรุปผลการดำเนินงาน
และ 4) การรายงานผลการปฏิบัติงาน มาบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. เพื่อประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า
ผลการประเมินคุณภาพ ด้านนักเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
และด้านการบริหารจัดการศึกษา ของการใช้รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 พบว่า
ก่อนดำเนินการมีคุณภาพอยู่ในระดับดี และหลังดำเนินการมีคุณภาพระดับดีมาก
ส่วนผลการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 จำนวน 8 ด้าน จำนวน 118 ตัวบ่งชี้
โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

Title : A Model of Quality Assurance System Development in Schools under the Secondary Educational Service Area Office 26

Researcher : Nawapad Nampudtha   **Degree :** Ed.D. (Educational Management)

Advisors : Dr. Surat Duangchathom   Chairman
Dr. Chamnean Polharn   Committee

Rajabhat Maha Sarakham University, 2012

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) analyze the components of quality assurance system development models in schools, 2) design a model of quality assurance system development and 3) evaluate the model. The research was divided into three stages: 1) study visit to and interview with 14 members of the Education Quality Assurance of Chanjananukhroh School, Chanjanaburi Province and Phathumwilai School, Phathumthani Province and documentary study on the components of quality assurance development models for research framework by group discussion of 14 target population/group, 2) design a model of quality assurance system development consisting of 3 steps: 1 workshop for 19 participants on quality assurance system development, 2 focus group of 63 participants consisting of school directors, vice school directors, heads of learning strands, members of school council and officials of quality assurance system development for the draft model of quality assurance system development, 3 seminar and making a conclusion by 9 academicians and experts in policy and management for the model assurance through content analysis, 3) evaluation of the model by implementing the model in Nadunprachason School, Nadun District, Maha Sarakham Province.

Results of the research were as follows:

1. The research finding showed that the successful quality assurance system development in schools consisted of 8 components: standard criterion for education, standard criterion-based development plans, information management and administration, action based

on the development plans, follow-up to the education quality, evaluation of the education quality in schools, writing an annual report on the education quality assurance in schools and continuous education quality development focusing on 118 indicators.

2. The finding indicated that the model of quality assurance system development in schools under the Secondary Educational Service Area Office 26 consisted of 4 stages: 1) preparation of personnel, budget, material, management and information for the quality development model, 2) PDCA implementation consisting of Plan, Do, Check and Act, 3) conclusion and 4) writing a report on the school quality assurance system development.

3. The finding revealed that the level of education quality of students based on the learner-centered instruction before and after using the education quality development model was high and very high respectively. Regarding the assessment of 118 indicators for 8 components, it indicated that the level of appropriateness of the indicators was high.